

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Jūras plānojuma 2030 – nozaru un vides interesešu sabalansēšana telpā

Kristīne Kedo

Telpiskās plānošanas un zemes pārvaldības departaments

24.03.2021.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kāpēc jūras plānošana?

sabalansē
dažādās nozaru aktivitātes jūrā
par pamatu ņemot **ekosistēmas pieeju**

Ilgtermiņa vīzija 2030

saskaņo darbības ar kaimiņvalstīm

datu un informācijas kopums

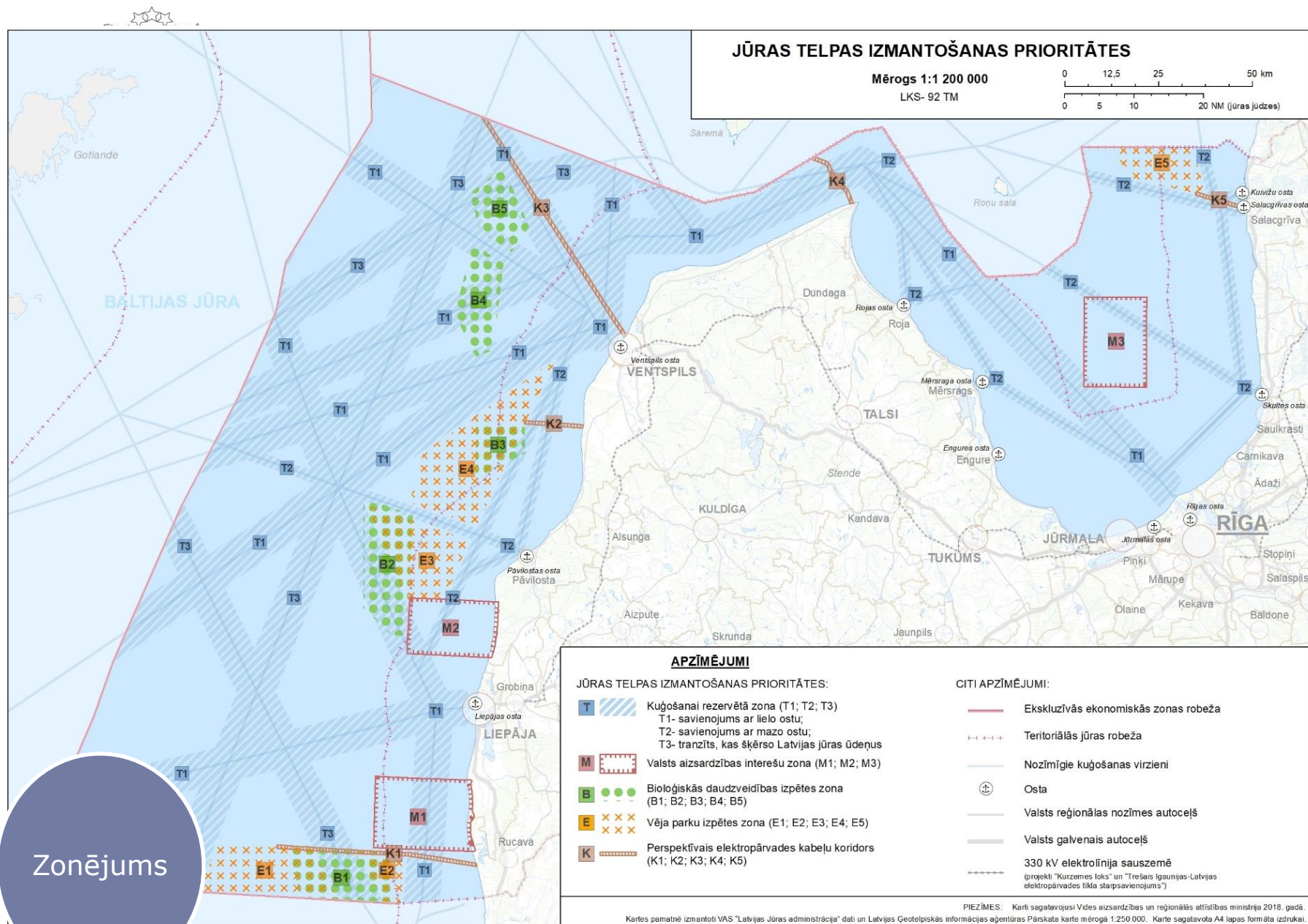
pamatojums lēmumu pieņemšanai un
atļauju izsniegšanai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Jūras plānojums – vadlīnijas lēmuma pieņemšanai

Zonējums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Jūras plānojums - Ekosistēmas pieeja nozaru interešu salāgošanai

Ilgtermiņa
redzējums un
stratēģiskās
prioritātes

Līdzsvarota un integrēta jūras telpas izmantošana, kas sekmē ar jūru saistīto nozaru
pastāvēšanu, piekrastes iedzīvotāju labklājību, kā arī dzīvotspējīgu jūras ekosistēmu

Atjaunojamo
energoresursu
izmantošana jūrā

Attīstīta
jūrniecības nozare
un droša kuģu
satiksme

Valsts
Drošība

Veselīga jūras
vide un stabila
ekosistēma

Ilgtermiņa
zivsaimniecība

Ilgtermiņš
tūrisms un
rekreācija

Stratēģiskie
mērķi

SM1:

Racionāla un līdzsvarota jūras telpas
izmantošana, novēršot starpnozaru
konfliktus un saglabājot brīvu telpu nākotnes
vajadzībām un iespējām

SM2:

Saglabāta
jūras
ekosistēma un
tās spēja
atjaunoties,
nodrošinot
bioloģiskās
daudzveidības
aizsardzību un
novēršot
pārmērīgu
salmnieciskās
darbības
radīto slodzi

SM3:

Integrēta jūras un
sauszemes teritoriju
izmantošana, veicinot ar
jūru saistītās
uzņēmējdarbības un tai
nepieciešamās
infrastruktūras

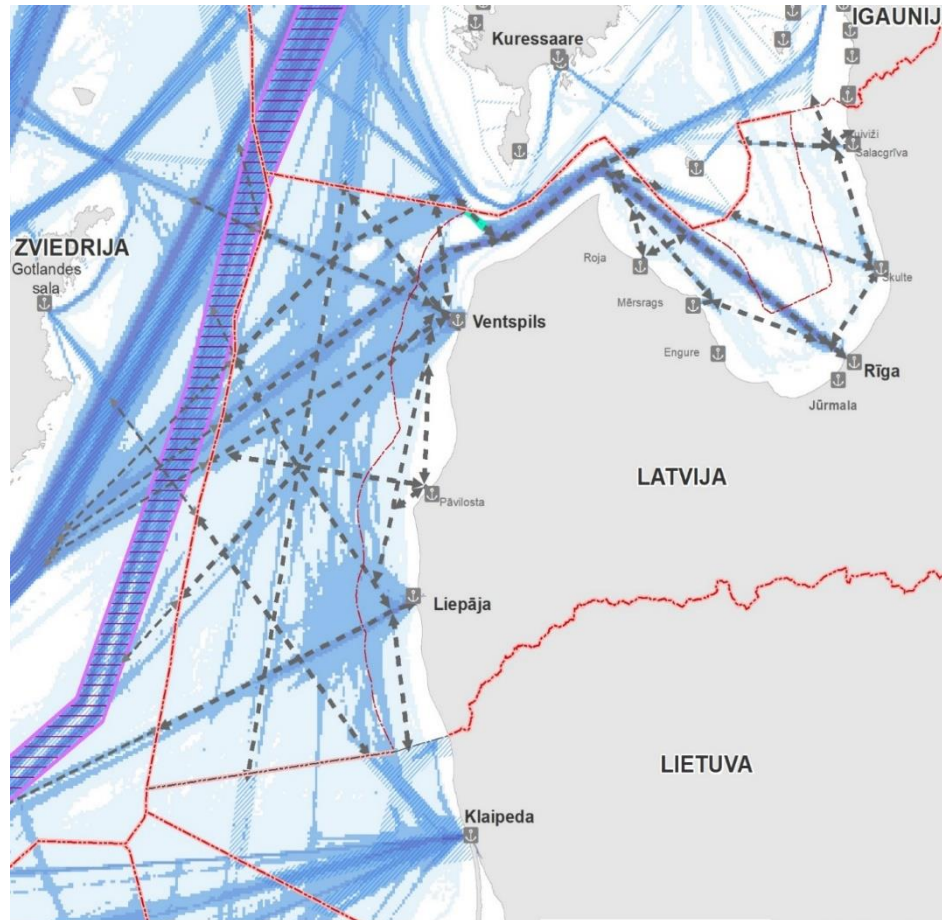
Stratēģiskie
mērķi un
uzdevumi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kuģošana

Telpiskā
informācija

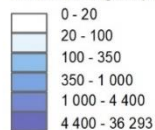
APZĪMĒJUMI

Prioritārie kuģošanas virzieni

- ← → Kuģošanas virzieni Latvijas jūras ūdeņos
- ← → Kuģošanas virzienu turpinājumi Zviedrijas EEZ

Kuģošanas intensitāte

AIS dati 2016. gads (HELCOM)

Papildinformācija

- Kuģošanas prioritātes kaimiņvalstīs (2016. gads)
- Dzīlūdens kuģu ceļš
- Ieteicamais divvirzienu kuģu ceļš
- Osta
- Galvenais autoceļš
- Dzelzceļš
- Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stājies spēkā
- Teritoriālās jūras robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stājies spēkā
- Sauszeme

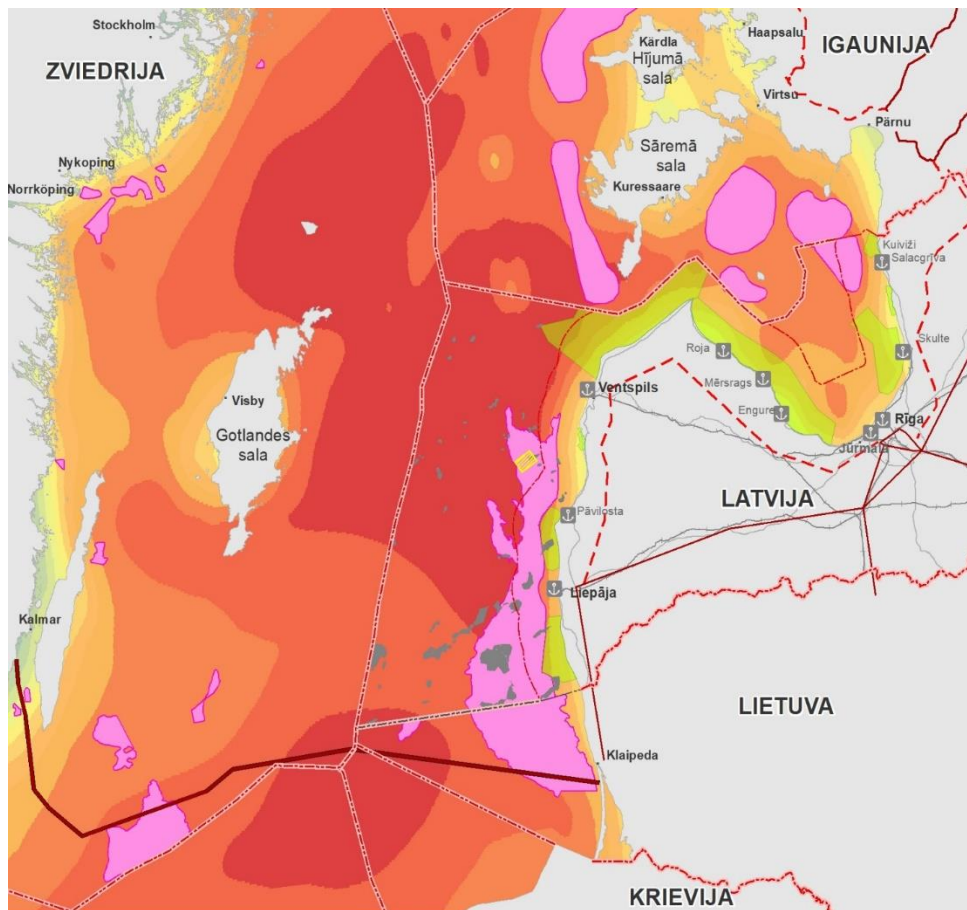
© 2018. gadā sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Datu avoti:
Latvijas jūras administrācija
Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra
Aizsardzības ministrija
HELCOM

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vēja enerģijas potenciāls

Telpiskā
informācija

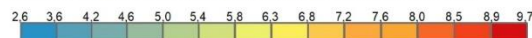
APZĪMĒJUMI

Potenciālie enerģijas resursi Baltijas jūrā

Vēja parku izvietojamāi piemērotās teritorijas (SE, EE, LT, LV),
ņemot vērā kuģošanas u.c. nozaru intereses

Iespējamās ogļūdeņražu iegulas (LV)

Vidējais vēja stiprums 2007.-2013. gadā, m/s (MIG* modelēšanas dati)

Potenciālā enerģijas pārvades infrastruktūras attīstība

Paredzama elektrotīklu izveide līdz 2020. g. (LV; EE)

Potenciālā 800 MW vēja parka minimālā platība

Teorētiska 800 MW vēja parka iespējamais shematiskais novietojums
Baltijas jūrā ar minimālā nepieciešamā platība (~61,4 km²)

Papildinformācija

Esošās virszemes 330 kV elektrolīnijas,
shematiskais attēlojums (LV; EE)

NordBalt (Zviedrija-Lietuva) elektropārvades
kabelis jūrā

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
Latvijas jūras ūdeņos (Natura 2000)

Ostas

Galvenie autoceļi

Dzelzceļš

Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža
Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā

Teritoriālās jūras robeža (HELCOM, LJA dati)

Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā

Sauszeme

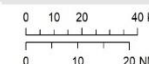
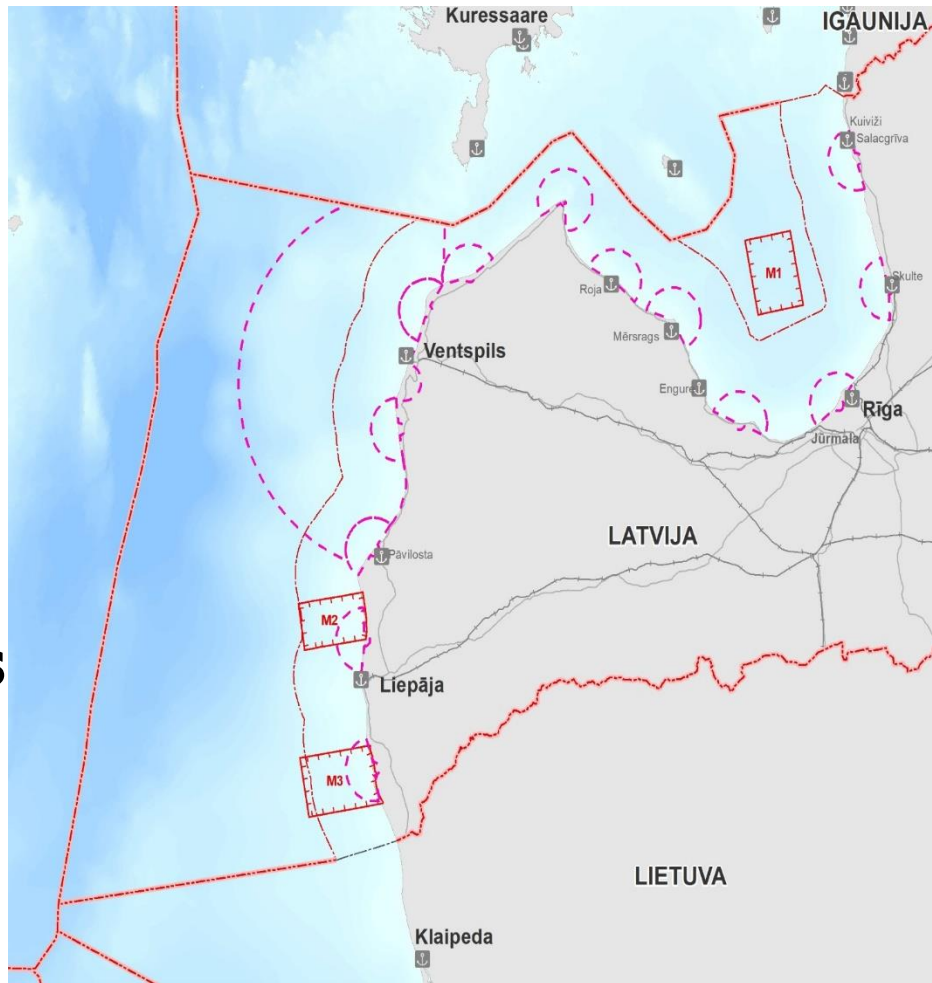
© 2018. gada sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Datu avoti: HELCOM, Natural Earth, SE: Svenska kraftnat, Swedish energy agency, EE: Estonian Marine Institute, University of Tartu, Estonian Land Board, LV: Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Vēja ātrumi: Polijas Gdanskas jūras institūts / Maritime Institute in Gdansk (MIG)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts aizsardzības intereses

APZĪMĒJUMI

Valsts aizsardzības interešu teritorijas

- Militārie mācību poligoni
- Eksploatācijas aizsargjoslas teritorija ap militāro jūras novērošanas tehnisko līdzekli

Papildinformācija

- Osta
- Galvenais autoceļš
- Dzelzceļš
- Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža
Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Teritoriālās jūras robeža
Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Sauszeme

© 2018. gadā sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Datu avoti:
Latvijas jūras administrācija
Aizsardzības ministrija
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
HELCOM

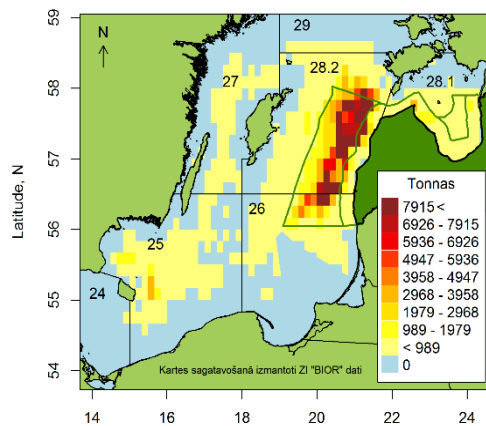
Telpiskā
informācija

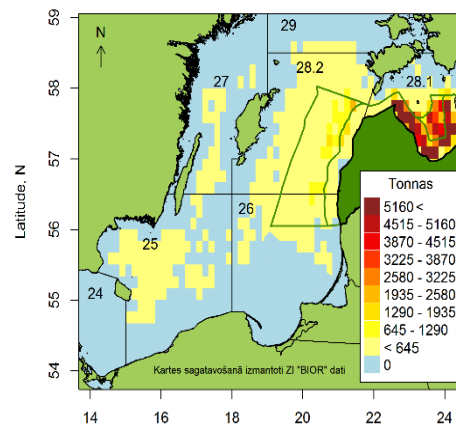
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Nozveja

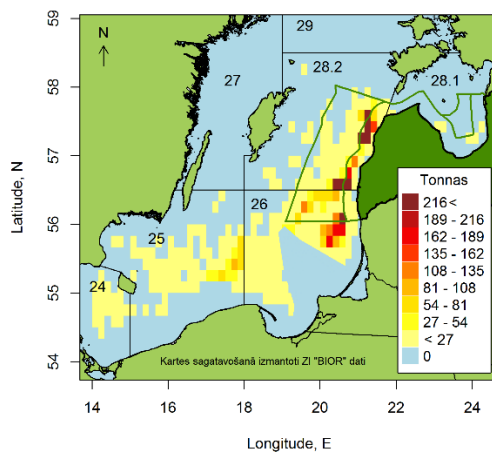
Brētliņas nozveja 2004-2015

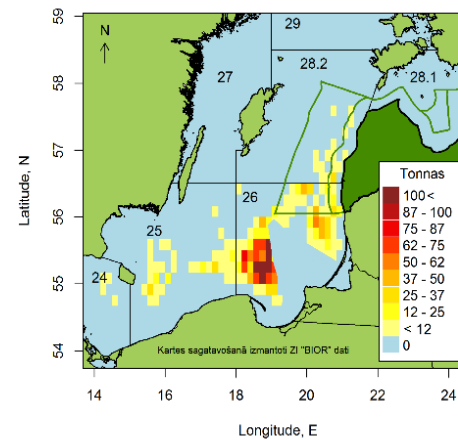
Reņģes nozveja 2004-2015

Plekstes nozveja 2004-2015

Mencas nozveja 2015

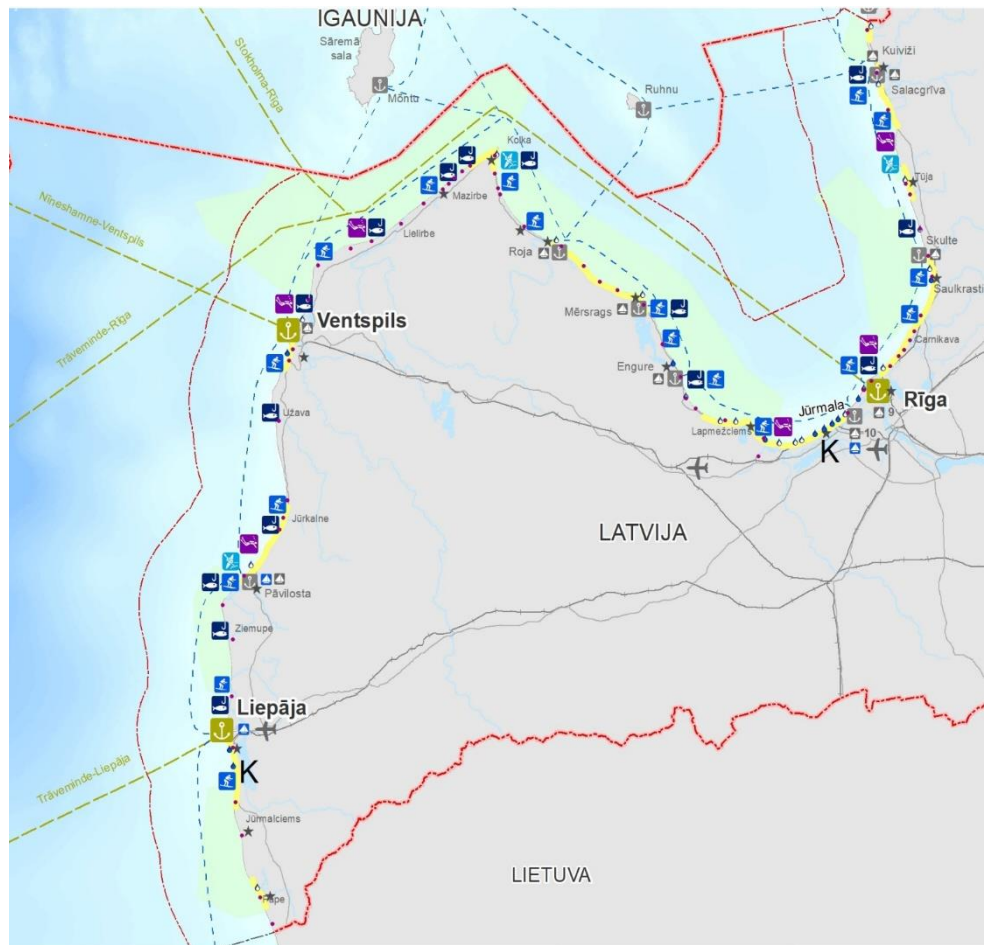
Telpiskā
informācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Tūrisms

Telpiskā
informācija

APZĪMĒJUMI

Tūrisma nozīmīgās aktivitātes piekrastē

- Kaitbords (pūkošana) un vindsērfigs
- Laivošana jūrā
- Makšķerēšana jūrā
- Niršana
- ★ Ar jūru saistītu pasākumu vieta

Jūras tūrisma nozīmīgi savienojumi

- Jahtošanas maršruts
- Nozīmīgs prāmju/kruiza kuģu kuģošanas virziens

Tūrisma nozīmīgie objekti

- Kūrorts
- Peldvieta
- Zilā karoga peldvieta (2016)
- Jahtklubs
- Zilā karoga jahtklubs (2016)
- Kruiza tūrisma un prāmju satiksmē nozīmīga osta
- Lidosta
- Piekrastes kompleksi attīstāmā vieta
- Piekrastes apmeklētākās pludmales (2015)

Papildinformācija

- Osta
- Galvenais autoceļš
- Dzelzceļš
- Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža Latvijas-Lietuvas jūras robežlīgums nav stājies spēkā
- Teritoriālās jūras robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīgums nav stājies spēkā
- Ūdensteces un ūdenstilpes
- Sauszeme
- Aizsargājamā jūras teritorija

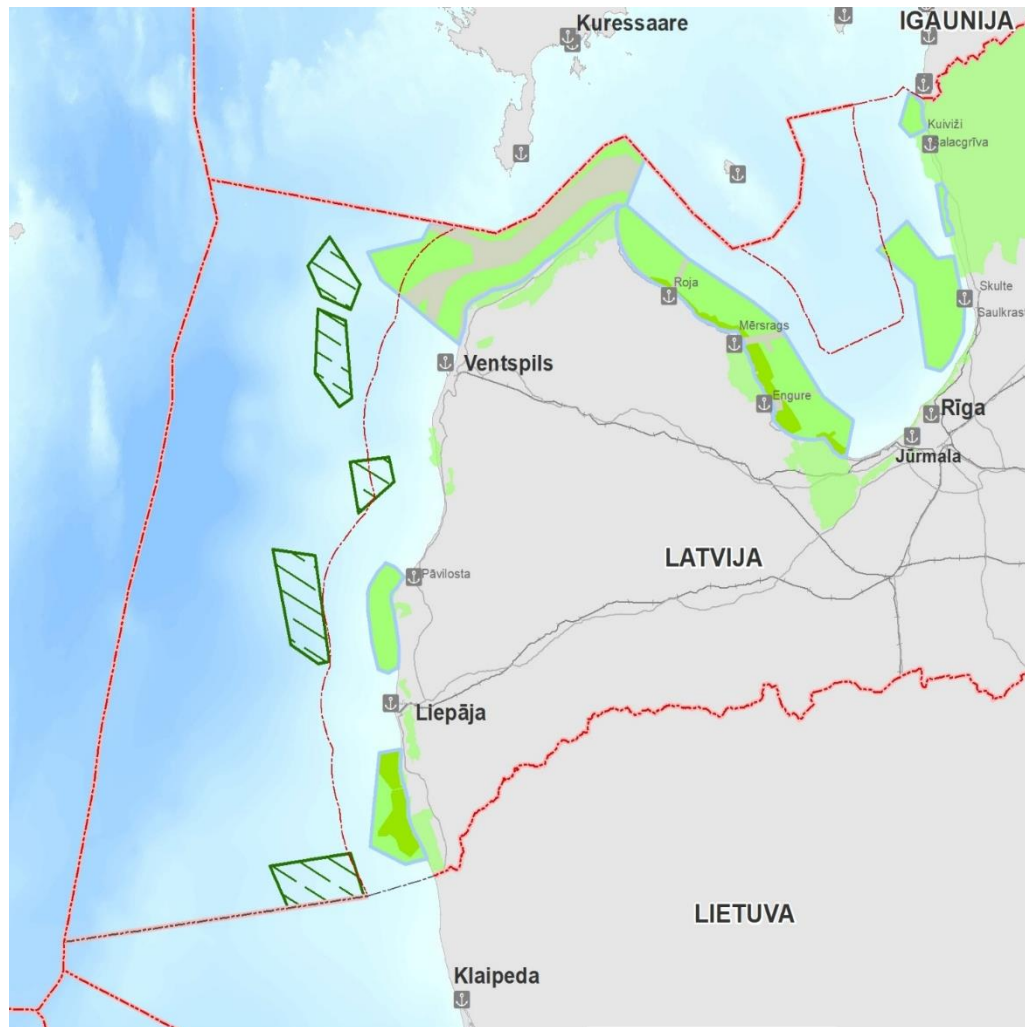
© 2018. gadā sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Datu avoti:
Dr. geogr. Andris Klepers / SIA "Nooticus"
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Jūras vides aizsardzība – esošā un plānotā

Telpiskā
informācija

0 10 20 40 km
0 10 20 NM

APZĪMĒJUMI

Biotopi

- Bioloģiskās daudzveidības izpētes teritorijas
- Aizsargājamās jūras teritorijas (AJT)
- AJT dabas lieguma zona
- AJT neitrālā zona
- Īpaši aizsargājamās teritorijas piekrastē

Papildinformācija

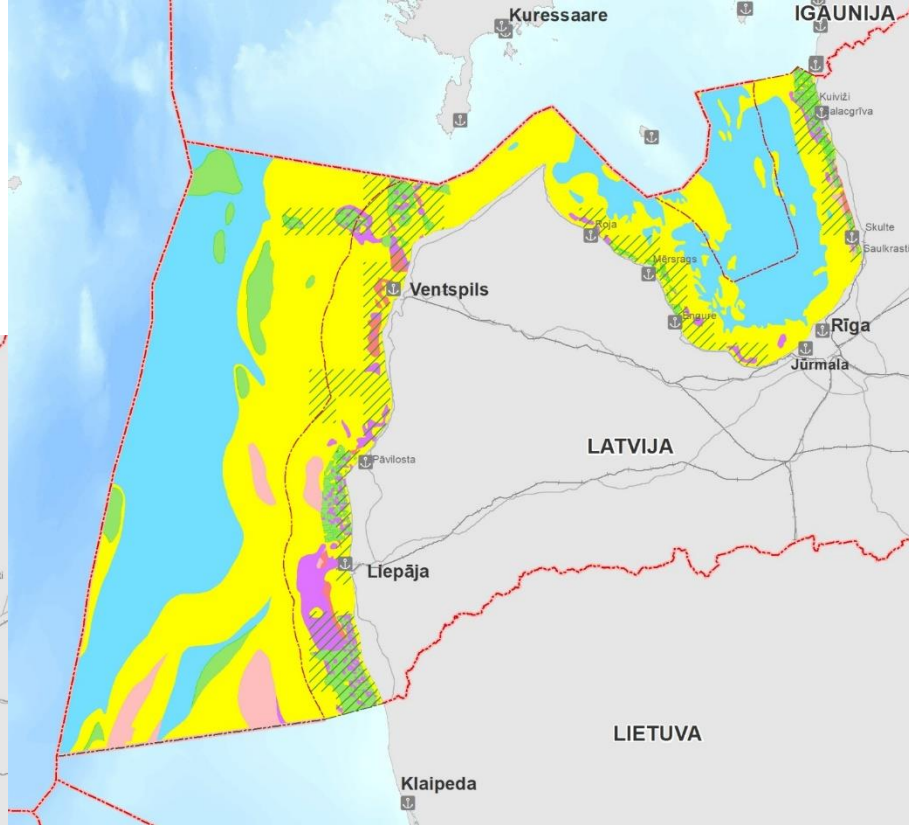
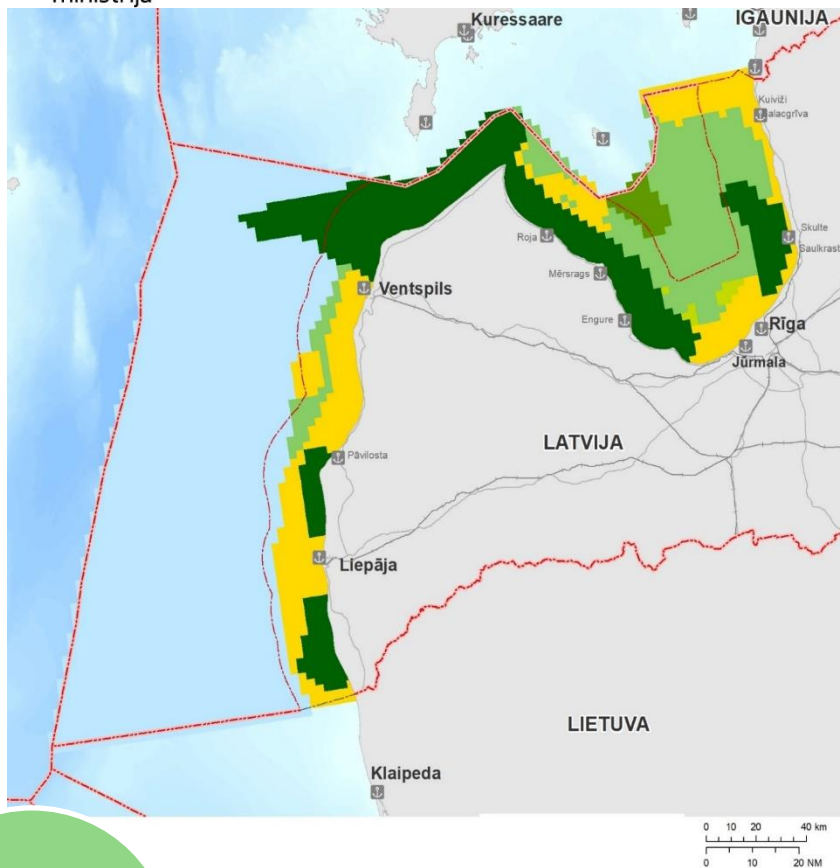
- Osta
- Galvenais autoceļš
- Dzelzceļš
- Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīgums nav stājies spēkā
- Teritoriālās jūras robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīgums nav stājies spēkā
- Sauszeme

© 2018. gadā sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Datu avoti:
Latvijas Hidroekoloģijas institūts
Dabas aizsardzības pārvalde
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Bioloģiskā daudzveidība

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

APZĪMĒJUMI

Grunts nogulumi jūrā

Baltijas jūras fotiskā zona (gaisma sasniedz gultni)

- Jaukts substrāts
- Dūņu nogulumi
- Klintājs un laukakmeņi
- Rupjgraudainie nogulumi
- Smiltis nogulumi

ES nozīmes aizsargājамie biotopi

- Iespējams biotops rīfi (*1170), akmeņu sēkļi jūrā

Papildinformācija

- Osta
- Galvenais autoceļš
- Dzelzceļš
- Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Teritoriālās jūras robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Sauszeme

© 2018. gadā sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Daļu avoti:
Latvijas Hidroekoloģijas institūts
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Telpiskā
informācija

iezības, PNV
a rudenī
a vasarā
da ceļošanas laikā un ziemā (GORWIND un MARMONI dati)
dzīvošī neliela, g. k. kajās

Papildinformācija

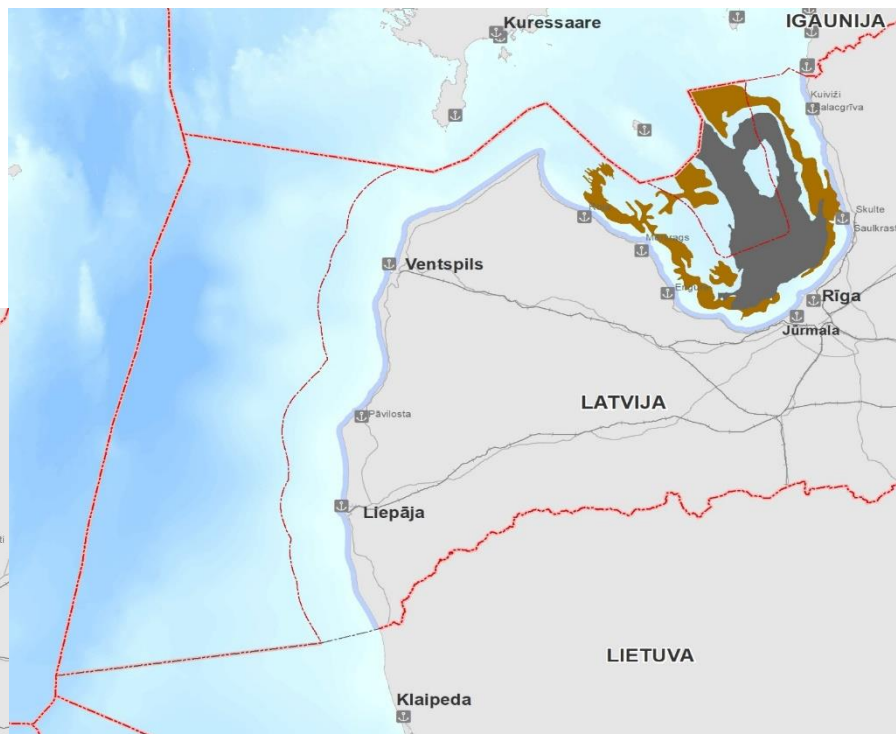
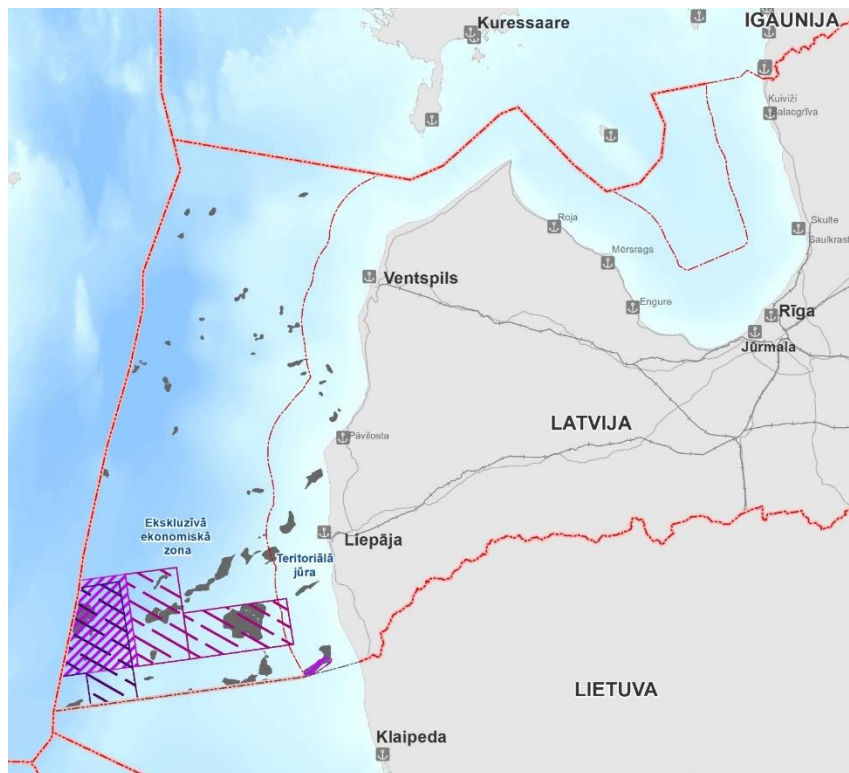
- Osta
- Galvenais autoceļš
- Dzelzceļš
- Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Teritoriālās jūras robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Sauszeme

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Derīgie izrakteņi

APZĪMĒJUMI

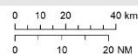
Perspektīvie zemes dzīļu resursi Rīgas līcī

- Dūņas
- Dzelzs un mangāna koncentrācijas

© 2018. gadā sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Datu avoti:
Valsts ģeoloģijas fonds
Ekonomikas ministrija
VAS "Latvijas jūras administrācija"
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Papildinformācija

- Ostas
- Galvenais autoceļš
- Dzelzceļš
- Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Teritoriālās jūras robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Jūras piekrastes ūdeņi (2 km platā josla no jūras krasta līnijas)
- Sauszeme

Papildinformācija

- Ostas
- Galvenais autoceļš
- Dzelzceļš
- Ekskluzīvās ekonomiskās zonas un valsts robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Teritoriālās jūras robeža
- Latvijas-Lietuvas jūras robežlīnijas nav stāties spēkā
- Sauszeme

Telpiskā
informācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paskaidrojošā daļa

- ✓ Nozaru statistika
- ✓ Klimata pārmaiņu ietekme
- ✓ Ekosistēmu pakalpojumu sākotnējais vērtējums
- ✓ Ainavu vērtības
- ✓ Vides kvalitātes rādītāji
- ✓ u.c.

Paskaidrojošā
daļa

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vadlīnijas jaunu jūras lietojumveidu ierīkošanai:

- Darbības ietekme uz vidi
- Darbības ietekme uz kultūras mantojumu
- Darbības ietekme uz piekrastes ainavu
- Darbības ietekme uz citiem lietošanas veidiem

Viļņu
enerģija

Kabeļu
ierīkošana

Akvakultūra

Ogļūdeņražu
izpēte un
ieguve

Derīgo
izrakteņu
ieguve

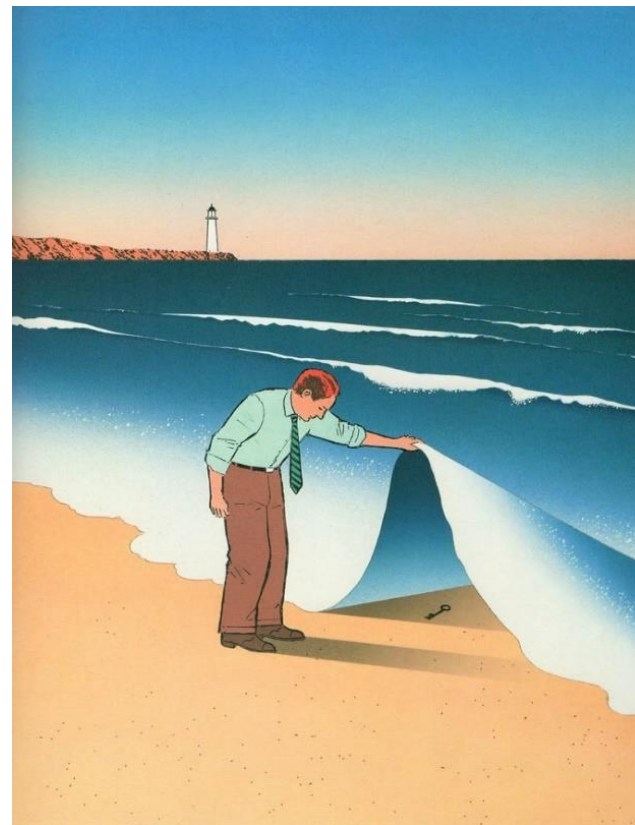
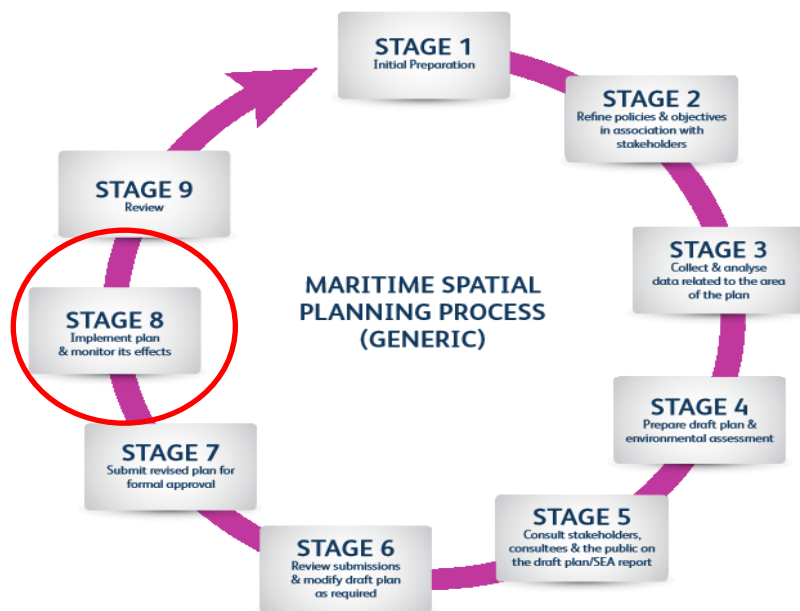
Grunts
novietņu
ierīkošana

Vadlīnijas
jauniem jūras
lietojuma
veidiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Jūras plānojuma ieviešana

JP pasākumu īstenošana

Stratēģiskais mērķis	Pasākuma īstenošana
SM1: <u>Racionāla un līdzsvarota jūras telpas izmantošana</u> , novēršot starpnozaru konfliktus un saglabājot brīvu telpu nākotnes vajadzībām un iespējām	Notiek sagatavošanās darbi kopīga vēja parka izveidei ar Igauniju (parakstīts Sadarbības memorands, vienošanās par kritērijiem) (pasākums 1.6.)
SM2: <u>Saglabāta jūras ekosistēma</u> un tās spēja atjaunoties, nodrošinot bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un novēršot pārmērīgu saimnieciskās darbības radīto slodzi	Veikta jūras ekosistēmas sniegto pakalpojumu izplatības un nodrošinājuma novērtēšana (pasākums 2.2.)
	Sagatavots ziņojums par zivju nārsta un zivju mazuļu uzturēšanās vietu telpisko izplatību (pasākums 2.3.)
	Izveidota jūras datu informācijas sistēma (pasākums 2.5.)
SM3: <u>Integrēta jūras un sauszemes teritoriju izmantošana</u> , veicinot ar jūru saistītās uzņēmējdarbības un tai nepieciešamās infrastruktūras attīstību	Tiek attīstīts jahtu ostu un piestātņu tīkls (pasākums 3.1.) vairāku Interreg projektu ietvaros
	Veikts pētījums “ Sanešu pārvietošanās jūrā izpēte un laba jūras vides stāvokļa kvalitatīvā raksturlieluma “Hidrogrāfiskie apstākļi” rādītāju aprobācija” (pasākums 3.3.)
	LVĢMC EEZ grantu projekta ietvaros uzsākt darbs pie krasta erozijas novērtēšanas un tās mazināšanas risinājumu izstrādes (pasākums 3.4.)

Stratēģiskie
mērķi un
uzdevumi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Sadarbība jūras plānošanā

Starpinstitucionālā sadarbība Latvijā JP īstenošanā:

- vēja parki un saistītās infrastruktūras attīstība LV-EE Saprašanās memoranda ietvaros - EM
- jūras vides jautājumi -LHEI
- zivsaimniecība un dati – BIOR

Starptautiskā sadarbība:

- Igaunijas JP un vēja parku jūrā projektu IVN
 - Zviedrijas JP
 - Lietuvas JP (kā daļa no Lietuvas ģenerālā plāna)
 - Vācijas JP atjaunošana un saistītais plāns vēja enerģijas attīstībai
 - Dānijas JP
-
- Darbs **HELCOM-VASAB Apvienotajā Jūras plānošanas darba grupā**, t.sk. Jūras plānošanas datu ekspertu grupā.
 - Jaunas reģionālās ceļa kartes izstrāde «**BSR MSP Roadmap 2030**»

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Sadarbības projekti

Īstenošanā:

Land-Sea-Act projekts Jūras-sauszemes saisaistes jomā

- Tiek pētītas Dienvidkurzemes piekrastes ainavas un vēja parku jūrā attīstības iespējas no ainaviskās perspektīvas
- Iegūti dati piekrastes apmeklējuma radītās slodzes novērtēšanai
- Tiks sagatavoti ieteikumi daudzlīmeņu pārvaldības uzlabošanai

Capacity4MSP platformas projekts JP pārrobežu sadarbībai-profesionāļu pārrobežu dialogs un zināšanu pārnese

Pabeigts:

Pan Baltic Scope projekts JP prakses pilnveidei, t.sk. jūras piekrastes ūdeņu plānošanā

- Izstrādātas „Vadlīnijas jūras piekrastes ūdeņu un saistītās piekraste daļas plānošanai vietējā līmenī”, tai skaitā tematiskā plānojuma projekts Salacgrīvas novada jūras piekrastes ūdeņu un saistītās piekraste daļai.
- Sagatavota zaļās infrastruktūras jūrā koncepcija - dabas vērtīgo un ekosistēmai nozīmīgo teritoriju noteikšana
- Baltijas jūras reģionā sagatavota kartogrāfiska informācija par zivju dzīves ciklam nozīmīgām teritorijām (pieejams HELCOM MAPS&DATA service)
- Sagatavots rīks BJR jūras plānojumu harmonizētai attēlošanai (BASEMAPS)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Search...

☐ Broadscale habitats

☒ Essential fish habitat maps (PBS)

☐ Potential spawning areas for cod
(PBS EFH)

☒ Potential spawning areas for Baltic
flounder (PBS EFH)

☐ No spawning

☐ Potential spawning areas

☒ High probability spawning areas

☐ Potential spawning areas for
European flounder (PBS EFH)

☐ Potential nursery areas for flounders
(PBS EFH)

☐ Potential spawning areas for herring
(PBS EFH)

☐ Potential spawning areas for sprat

BASEMAPS
Distributed MSP data in the Baltic Sea

Co-funded by the
European Maritime and
Fisheries Fund of the
European Union

MSP input data

MSP output data

☐ Allowed Sea Use
☐ Restricted Sea Use
☐ Forbidden Sea Use

☒ Aquaculture area

☒ Fishing area

☒ Coastal protection area

☒ Raw material extraction area

☒ Underwater cultural heritage area

☒ Tourism areas

☒ Installations and infrastructures

☒ Submarine cables and pipelines

☒ Maritime transport areas

☒ Military areas

☒ Scientific research areas

☒ Nature conservation area

☐ Reservation for undefined activities or areas of general use

☐ More than one sea use areas

☐ Other uses

Query Planned Sea Uses

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SAVE THE DATE

Delivering MSP
Interactions and Capacities
Across All Levels

www.balticmspforum.eu

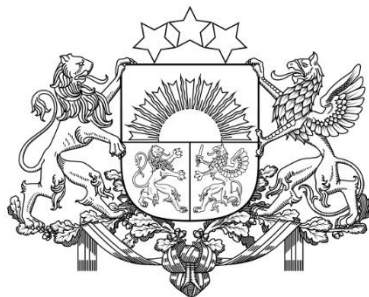

1 - 2 JUNE 2021, LATVIA & ONLINE

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību un uz turpmāku
sadarbību!

Kristine.Kedo@varam.gov.lv

67026558